

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 13. oktober 2008
Kontor: Regional sundhed
J.nr.: 2008-12140-333
Sagsbeh.: LPJ
Fil-navn: Dokument 1

Besvarelse af spørgsmål nr. 572 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 23. september 2008. Spørgsmålet er stillet efter ønske af Per Clausen (EL)

Spørgsmål 572:

"Ministeren bedes redegøre for, hvorfor Sundhedsstyrelsen har afvist forslaget fra Dansk Selskab for Retsmedicin om obligatoriske obduktioner af alle døde psykotiske patienter."

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen har i sin udtalelse af 30. september 2008 bl.a. oplyst følgende:

Der er flere årsager til, at styrelsen ikke på nuværende tidspunkt finder en beslutning om tvangsmæssig obduktion af alle døde psykiatriske patienter hensigtsmæssig.

For det første er en beslutning om tvangsmæssig obduktion et meget stort indgreb i det enkelte individs ret til selvbestemmelse. Samtidig er obduktion ressourcemæssigt meget krævende og står efter Sundhedsstyrelsens overbevisning ikke i rimeligt forhold til, hvad man kan forvente at opnå af oplysninger ved den tvangsmæssige obduktion.

Sundhedsstyrelsen finder det af stor vigtighed at afprøve alle andre tilstedeværende muligheder, førend der lovgives om foranstaltninger af så indgribende karakter som tvangsmæssig obduktion. Det er således styrelsens opfattelse, at der foreligger forskellige muligheder, der vil kunne bidrage til opnåelse af en større viden om uventede dødsfald blandt psykiatriske patienter, herunder en bedre anvendelse af den nuværende lovgivning.

Sundhedsstyrelsen har i den forbindelse oplyst, at styrelsen har rettet henvendelse til Rigspolitiet, Praktiserende Lægers Organisation og Dansk Psykiatrisk Selskab, til Regionerne, Kommunerne og Praktiserende læger og vagtlæger med en henstilling til, at sundhedslovens regler om indberetning af dødsfald til politiet i nærmere bestemte tilfælde, holdes i erindring. Det er Sundhedsstyrelsens forventning, at styrelsens breve vil medføre et øget antal retslægelige ligsyn og obduktioner i de sager, hvor embedslæge og politiet mener, der kan være sket behandlingsfejl.

Herudover har Sundhedsstyrelsen oplyst, at styrelsen gennem flere år har haft fokus på den medicinske behandling af patienter med antipsykotiske lægemidler:

- I 2005 udsendte Sundhedsstyrelsen udredningen "Forbruget af antipsykotiske lægemidler blandt ældre".

- I december 2005 udsendte Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Institut for Rationel Farmakoterapi vejledningen, ”Ældre med demens, psykiatriske symptomer og urolig adfærd”. Vejledningen var en kort vejledning i undersøgelse og behandling.
- På baggrund af nye videnskabelige undersøgelser om dels virkninger og bivirkninger af antipsykotiske lægemidler, og dels om rationel behandling med disse lægemidler, udsendte Sundhedsstyrelsen i juni 2007 en revideret vejledning om behandling med antipsykotiske lægemidler til patienter over 18 år. Vejledningen indeholdt en lang række præciseringer i forhold til den tidligere vejledning fra 2000.

Sundhedsstyrelsen har i øvrigt oplyst, at styrelsen planlægger flere forskellige tiltag.

- Sundhedsstyrelsen planlægger i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen en ny undersøgelse af forbruget af antipsykotiske lægemidler til patienter over 18 år, i efteråret 2008. Resultatet af udredningen forventes at foreligge ultimo 2008.
- Sundhedsstyrelsen planlægger i samarbejde med embedslægerne et tilsyns-tema for 2009 om behandling med antipsykotiske lægemidler til psykotiske patienter på kommunernes psykiatriske bosteder. Undersøgelsen vil omfatte en stikprøvegennemgang af visse patientjournaler. Ved gennemgangen vil der blive lagt vægt på om behandlingen lever op til Sundhedsstyrelsens vejledning for behandling med antipsykotiske lægemidler og hvorfor ikke. Derudover vil der være en spørgeskemaundersøgelse, hvor det vil blive forsøgt at afklare, hvorvidt de behandlende læger og personalet ansat på bostederne er bekendt med indholdet i styrelsens vejledning.
- Sundhedsstyrelsen vil foretage en undersøgelse af uventede dødsfald blandt psykiatriske patienter, ved en gennemgang af dødsattesterne for denne gruppe for perioden fra 2004 til 2006. I denne undersøgelse vil styrelsen se på, hvorvidt de uventede dødsfald blev indberettet til politiet med henblik på retslægeligt ligsyn eller ej. Herefter vil styrelsen undersøge om det retslægelige ligsyn, hvor et sådant blev foretaget, bidrog væsentligt til at fastslå dødsårsagen. Endelig vil styrelsen se på, om den retslægelige obduktion, såfremt en sådan blev foretaget, entydigt kunne fastslå dødsårsagen.

Sundhedsstyrelsen har endelig oplyst, at det på ovenstående baggrund er styrelsens forventning, at en mere udbredt anvendelse af allerede tilstedeværende lovgivning om retslægeligt ligsyn og retslægelig obduktion - i de tilfælde, hvor der kan være tale om behandlingsfejl, - i kombination med ovenstående øvrige tiltag, vil bidrage til et mere præcist billede af og kendskab til dødsårsag blandt landets psykiatriske patienter. Sundhedsstyrelsen finder på den baggrund, at en beslutning om systematisk tvangsmæssig obduktion af alle døde psykiatriske patienter for nuværende ikke kan anbefales.

Jeg henholder mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse.